

POSLOVNI REZULTATI V PRETEKLEM LETU

Cinkarna je končala poslovno leto 1970 z negativnim finančnim rezultatom - z izgubo v višini 25.429.402,86 din. Ustvarjena izguba je za 28,18% večja od planirane. S finančnim planom za leto 1970 je bila planirana izguba predvsem zaradi naslednjih vplivov: • zaradi nadaljnega porasta cen ob prehodu na poslovno leto 1970, posebno še osnovnim surovinam ob plafoniranih cenah izdelkov Cinkarne na ravni leta 1965; • zaradi močne udeležbe izvoza, ki postaja ob inflaciji vse bolj nerentabilen; • zaradi izredno visokih pogodbениh in zakonskih obveznosti ter amortizacije kot posledice investiranja v preteklih letih; • zaradi zastarele tehnologije v talilnici.

Vzroki povečanja izgube preko planirane pa so: močnejši porast cen od tistih, ki so bile planirane s finančnim planom delno, zaradi visokih cen koncentratov na svetovnem trgu ter zaradi inflacijskih gibanj doma.

Na račun cen v fiksnih in variabilnih stroških ter substitucije nekaterih surovin, smo izgubili v letu 1970 20.605.703 dinarjev. Zaradi neizkoriščenih kapacitet smo izgubili na pokrivni masi za fiksne stroške 12.072.551 dinarjev. Teh izpadov nismo mogli pokriti niti z doseganjem večjih prodajnih cen v letnem znesku 16.705.228 dinarjev, niti s prihranki na planiranih fiksnih stroških v masi 9.366.128 dinarjev, niti s prihranki na variabilnem materialu.

Dinamika rasti medletnega celotnega dohodka

Ker je bila v letu 1970 s predpisi spremenjena metodologija ugotavljanja celotnega dohodka (prehod na fakturirano realizacijo), nam daje pravilno sliko o gibanju obsega poslovanja le primerjava medletnih realizacij v obeh razdobjih.

Medtem ko ugotavljamo na podlagi bilančnih obrazcev za leto 1970 padec celotnega dohodka za 17,72% (ker je primerjalno leto 1969 obračunano po vnovčeni realizaciji), nam daje primerjava medletnih gibanj celotnega dohodka v primerjavi z letom 1969 naslednje rezultate, ki edini lahko služijo za ugotavljanje dinamike obsega poslovanja:

Medletni celotni dohodek je v primerjavi s preteklim letom padel za 6,38% v merilu celotnega podjetja.

Realizacija gotovih izdelkov industrijske dejavnosti je v primerjavi z letom 1969 padla za 8,97%. Realizacija izdelkov za domače tržišče je porasla za 4,42%, medtem je realizacija v tujino padla za 27,16%.

IZDELAN JE SANACIJSKI PROGRAM PODJETJA

Centralni delavski svet je potrdil sanacijski program podjetja, ki ga je pripravil naš razvojno-investicijski sektor v sodelovanju z Birojem za tržne raziskave v Ljubljani.

Sanacijski program detajlno obravnava situacijo podjetja, lanskoletno poslovanje vključno z ukrepi ustavitve talilnic in rezultati ustavitve le-te. Nadalje je prikazan že preračunan finančni plan. V drugem delu je prikazana optimalizacija že obstoječe proizvodnje in analiza vseh proizvodov, ki so visoko ali nizko akumulativni s predlogi, kjer je potrebno nekatere stvari izboljšati.

V tretjem delu so prikazani osnovni organizacijski ukrepi, ki so potrebni za izboljšanje proizvodnih in finančnih rezultatov. Obdelan je plan proizvodnje za obdobje od leta 1971 do leta 1975 z možnostjo proizvodnje v obstoječih obratih in v obratu grafika. Prikazane so tudi vse obveznosti

Udeležba realizacije v tujino je v skupni realizaciji izdelkov padla od 42,4%, kolikor je znašala v

Področje	1969	%	1970	%	Indeks
Konvertibilno	6.131.695	72,01	4.139.592	73,04	67,31
Vzhodnoevropsko	1.008.183	11,34	806.812	14,21	80,02
Ostalo kilirniško	1.375.183	16,15	720.779	12,72	52,41
SKUPAJ	8.515.061	100,00	5.667.183	100,00	66,55

Vrednost izvoza je padla predvsem zaradi manjšega izvoza cinkove pločevine, žveplene kisline in cinkovih plošč od tiste, ki je bila dosežena v letu 1969.

letu 1969, na 33,9% v letu 1970. Vrednost izvoza izražena v USA dolarjih se je gibala takole:

Področje	1969	%	1970	%	Indeks
Konvertibilno	6.131.695	72,01	4.139.592	73,04	67,31
Vzhodnoevropsko	1.008.183	11,34	806.812	14,21	80,02
Ostalo kilirniško	1.375.183	16,15	720.779	12,72	52,41
SKUPAJ	8.515.061	100,00	5.667.183	100,00	66,55

Realizacija okrepčevalnice je manjša, ker smo to dejavnost v drugem polletju ukinili. Ostal je le še počitniški dom v Solčavi. Povečana je bila odprodaja ma-

teriala industrijskih obratov, saj smo že v letu 1970 pričeli z odprodajo materiala, ki je ostal na zalogi po ukinitvi talilniške proizvodnje.

Vplivi na obseg realizacije in celotnega dohodka

Neto realizacija gotovih izdelkov in uslug industrijske dejavnosti z ono, ki je bila dosežena v istem razdobju preteklega leta padla za 25.186.856 din. • Iz naslova fizičnega obsega prodaje je vrednost padla za 41.892.084 dinarjev. • Iz naslova večjih doseženih neto prodajnih cen je porasla za 16.705.228 dinarjev. • Razlika zaradi zmanjšanja vrednosti realizacije znaša 25.186.856 dinarjev.

(Nadaljevanje na 2. strani)

LETO XVIII.

CELJE, 26. MARCA 1971

STEVILKA 3

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV V PRETEKLEM LETU

V letu 1970 so do 15. junija podjetje upravljali: 57-članski centralni delavski svet s svojim 11-članskim upravnim odborom ter štirje učelavski sveti v sektorjih. Tehnični sektor ima dva delavska sveta, in to: delavski svet metalurškega sektorja in delavski svet kemijskega sektorja. Nadalje imajo še svoj delavski svet vzdrževalni obrati in strokovne službe.

Dne 15. junija 1970 je kolektiv izvolil nove člane organov upravljanja; izvoljen je bil nov 47-članski centralni delavski svet in štirje 21-članski delavski sveti v sektorjih. Centralni delavski svet je izmed svojih članov izvolil 9-članski izvršni organ, ki se sedaj imenuje poslovni odbor.

Volitve 15. junija so potekale v redu. Volilo je preko 85% vseh volilnih upravičencev.

Mandatna doba novih delavskih svetov in poslovnega odbora je sedaj določena s statutom podjetja in traja tri leta. Centralni delavski svet je v letu 1970 imel enajst rednih in dve izredni seji. Obisk na sejah je

bil zadovoljiv, saj je sejam prisostvovalo poprečno preko 70% članov CDS.

Centralni delavski svet je posebno pozornost posvetil ključnemu računu za leto 1969, saj smo poslovno leto 1969 končali z izgubo, ki znaša 12.290.260 dinarjev. Takoj po sprejetju ključnega računa je imenoval komisijo, ki je pripravljala sanacijski načrt podjetja. Sprejel in potrdil je sanacijski program podjetja, ki je v glavnem prikazal kako in zaradi česar je prišlo do tako velike izgube. Program kot takšen pa ne nakazuje, kako in na kakšen način se bo podjetje izklopalo iz svojih težav, da bi postalo zopet rentabilno.

V začetku junija je CDS potrdil sklep občinske skupščine Celje o sanaciji podjetja. Občinska skupščina je imenovala sanacijski odbor, ki se sestoji iz šestih članov. Sanacijski odbor je postavljen z določenimi pooblastili in kompetencami.

Novi centralni delavski svet, ki se je konstruiral v začetku meseca julija, je najprej izvolil svoj novi 9-članski poslovni odbor, ki je poleg direktorja podjetja, izvršilni organ centralnega delavskega sveta.

Centralni delavski svet je največ pozornosti posvetil sanaciji podjetja. Z ugotovitvijo, da se stanje v prvem polletju ni bistveno izboljšalo, je takoj sprejel ukrepe, s katerimi se mora stanje podjetja izboljšati. Zavedu za tržne raziskave je dal izdelati analize, ki naj pokažejo,

D. M.

(Nadaljevanje na 2. strani)

POSLOVNI REZULTATI V PRETEKLEM LETU

(Nadaljevanje s 1. strani)

Fizični obseg realizacije se je gibal takole: • Zmanjšanje vrednosti prodanih količin za skupino proizvajalcev za 65,213.545 dinarjev. • Povečanje vrednosti prodanih količin za skupino proizvajalcev za 23,321.461 dinarjev. • Razlika zaradi zmanjšanja obsega realizacije znaša 41,892.084 dinarjev.

Doseganje prodajnih cen v primerjavi s preteklim letom: • Doseganje večjih cen za skupino proizvajalcev za 18,596.315 dinarjev. • Doseganje manjših cen za skupino proizvajalcev za 1,891.087 dinarjev. • Razlika zaradi povečanja realizacije zaradi večjih cen za 16,705.228 dinarjev.

Prodajne cene

V letu 1970 so bile v glavnem za vse proizvode dosežene večje prodajne cene od onih v letu 1969. Prikazani znesek, ki izhaja iz nižjih doseženih cen, se nanaša na skupine proizvodov s široko paleto nians oziroma formatov, zaradi česar odnosi znotraj skupin med posameznimi proizvodi, nihajo v posameznih letih, kar seveda vpliva na višino realizacije celotne skupine, čeprav obstajajo prodajne cene za posamezne proizvode nespremenjene.

Doseganje večjih cen je bilo pogojeno z večjo preusmeritvijo prodaje na domače tržišče, s povečanjem cene cinkovi pločevini v Nemčiji (od 1. marca 1970 dalje) in s korekturo domačih cen izdelkov na bazi cinka in svinca, ki pa so bile šele v novembru določene na nivo, na kakršnem bi morale biti postavljene že ob reformi.

Proizvodnja

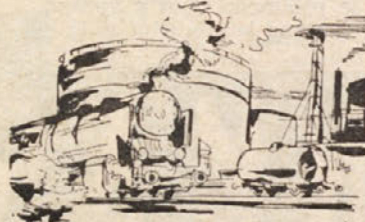
Vrednost blagovne proizvodnje, ugotovljena po stalnih cenah, je

bila v letu 1970 za 15,74 % manjša od one, ki je bila dosežena v letu 1969.

Letni plan proizvodnje, ki je bil zaradi planirane omejitve proizvodnje v talilnici nižje postavljen od v letu 1969 dosežene proizvodnje, je bil dosežen le s 93,87 %.

Do zmanjšanja proizvodnje v primerjavi, tako z rezultati doseženimi v preteklem letu, kot v primerjavi s planiranimi, je prišlo zaradi naslednjih vplivov: **zmanjšanje proizvodnje v talilnici in popolna ukinitvev le-te 22. decembra 1970.**

Posledica tega ukrepa je bila manjša blagovna proizvodnja vseh kvalitet cinka, cinkovega prahu, cinkovih plošč in žveplene kisline, katero smo proizvajali iz odpadnih SO₂ plinov, ki nastaja

jajo pri praženju cinkovih koncentratov. **Zaradi tržnih razmer vključno z nabavo surovin in pomanjkanja obratnih sredstev.** Zaradi navedenih razlogov je bila manjša proizvodnja naslednjih proizvodov: natrijevega hidrosulfita, litopona (delno v januarju), svinčevih oksidov, superfosfata (delno), zelene galice. **Zaradi ostalih vplivov — neplanirani remont, delovna sila, kvaliteta in podobno,** je izpadla proizvodnja naslednjih proizvodov: cinkove pločevine, cinkove žice, zamak cinka, litopona (delno zaradi izrednih remontov), ultramarina, superfosfa-

ta (delno delovna sila), ftalantnega minija.

Produktivnost dela

Podjetje je prešlo v letu 1970 v celoti na 42-urni delovni teden, zaradi česar je tehnična produktivnost dela merjena skozi opravljene urer porasla, kljub zmanjšanju proizvodnje.

Produktivnost dela na zaposlenega pa je padla, ker je proizvodnja hitreje upadala od števila zaposlenih.

Izkoristek časovnega fonda

Izkoristek možnega časovnega fonda je ostal praktično na višini

Povprečni osebni dohodek za celotno podjetje

Besedilo	1969	1970	Indeks 1969=100
a) na podlagi zaposlenih po stanju konec meseca dinarjev	1.016,08	1.116,17	109,85
b) na podlagi vkalkuliranih ur dinarjev	981,08	1.096,76	111,79

Po plačilni listi brez datatev iz naslova sklada skupne porabe.

Vplivi na porast izgube v primerjavi s preteklim letom

Stroški reprodukcije so v primerjavi s preteklim letom počasneje upadali od upadanja celotnega dohodka, kar je povzročilo povečanje izgube.

Do takih gibanj je prišlo zaradi zmanjševanja obsega poslovanja (ukinitvev talilniške proizvodnje) na eni strani in zaradi izrednega porasta cen reprodukcijskega materiala, na drugi strani.

Posledica padca obsega poslovanja (proizvodnje in realizacije) je manjša pokrivalna masa za pokrivanje fiksnih stroškov. Zmanjšanje le-teh v fazi ustavljanja ta-

iz preteklega leta. Porastla je udeležba državnih praznikov, letnih dopustov in neupravičenih izostankov. Padla je udeležba v strukturi izostankov z dela iz naslova boleznin, drugih plašanih izostankov in opravljanja državljanskih dolžnosti.

Porastla je udeležba opravljenih ur v rednem delovnem času, upadla pa je udeležba nadur. Število opravljenih nadur je bilo za 22,67 % manjše od onega, v letu 1969. Še vedno pa je bilo v letu 1970 opravljenih povprečno na zaposlenega 59 ur. Število opravljenih nadur predstavlja letni časovni fond 52 zaposlenih.

Ililniške proizvodnje ni moglo slediti v odnosu z zmanjšanjem proizvodnje. Medtem ko so se manjšali relativno fiksni stroški, pa so ostali absolutno fiksni stroški zaustavljenih obratov (amortizacija, obresti od poslovnega sklada, obresti od investicijskih kreditov) nepokriti.

Visok porast cen je poleg zmanjševanja oziroma popolne ukinitve proizvodnje obratov z največjo maso absolutno fiksnih stroškov vplival na povečanje izgube v taki meri, da teh negativnih vplivov ni bilo mogoče parirati niti z relativno visokim povečanjem realizacije iz naslova cen. **Analiza odstopanj od planiranih rezultatov za leto 1970**

Iz primerjave planiranega proti doseženemu finančnemu rezultatu po metodi pokrivanja direktnih stroškov je razvidno, da je ustvarjena izguba v letu 1970 za 28,17 % večja od one, ki je bila planirana.

Osnovni vzroki za to odstopanje so:

Na področju prometa — fizični obseg dosežene proizvodnje in realizacije je bil manjši od planiranega. Z večjimi prodajnimi cenami od planiranih in z zmanjšanjem finančnih stroškov prodaje (Nadaljevanje na 4. strani)

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV V PRETEKLEM LETU

(Nadaljevanje s 1. strani)

kateri obrati so nerentabilni. Na podlagi teh analiz je centralni delavski svet sprejel sklep, da se do konca leta 1970 ustavi vse talilniške peči v talilnici. Z ustavitvijo talilniških peči se je končala 98-letna proizvodnja cinka v celjski Cinkarni. Centralni delavski svet je obravnaval tudi tričetrtletno poročilo o poslovnih in finančnih rezultatih. Iz poročila je razvidno, da se izguba nasproti letu 1969 še povečuje, saj za tričetrt leta znaša 1 milijardo in 950 milijonov starih dinarjev. Tudi na tej seji je centralni delavski svet sprejel več sklepov, s katerimi naj bi izgubo zmanjšali. CDS je imenoval skupino strokovnjakov v naš razvojni oddelek, ki ima nalogo, da pripravi realen načrt sanacije podjetja. Posebno pozornost je CDS posvetil razvoju grafike. Grafični oddelek se je osamosvojil ter je postal samostojna enota tehničnega sektorja. Za vodjo je imenovan glavni inženir.

Poleg tega je centralni delavski svet obravnaval in reševal še različne druge probleme, ki so se pokazali med letom.

DELO UPRAVNEGA OZIROMA POSLOVNEGA ODBORA

V letu 1970 je upravni, oziroma poslovni odbor imel 16 sej. Seje so bile dobro obiskane, saj je sejam prisostvovalo povprečno po 10 članov, oziroma njihovih namestnikov.

Glavno delo in skrb upravnega odbora oziroma poslovnega odbora je bila nenehno spremljanje in uresničevanje sanacijskega načrta podjetja, oziroma uresničitev vseh sklepov, ki jih je sprejel centralni delavski svet. Nadalje je poslovni odbor pozorno obravnaval in dajal svoje mnenje in pripombe na četrtletna poročila o poslovnih rezultatih, o izpolnjevanju finančnega plana itd. Na predlog glavnega direktorja je odobral službena potovanja v inozemstvo. Ugotavljal in odpravljal je razne pomanjkljivosti pri letnih inventurah ter dajal predloge CDS o rešitvi raznih nerešenih problemov, ki se pojavljajo pri letnih inventurah. Razdelil je nekaj srednjeročnih posojil za gradnjo stanovanjskih hiš, oziroma za popravilo stanovanj. Posebno pozornost je obravnaval poročilo glavnih inženirjev o odstopanju od normativov v kalkulacijah naših proizvodov, kakor tudi problematiko organizacije in proizvodnje v ekonom-

skih enotah in službah. Temeljito je obravnaval poročilo komisije za kontinuirano inventuro ter tudi sprejel ukrepe, za odpravo raznih pomanjkljivosti. Obravnaval in sprejel je osnutek statuta podjetja, katerega je dal v obravnavo kolektivu. Obravnaval je tudi pripombe, ki so bile podane na osnutek statuta.

(Nadaljevanje na 3. strani)

CINKARNA CELJE
Kadrovsko-spolni sektor
Oddelek za soc. zavarovanje

OBVESTILO

tistim zavarovancem, ki so lastniki zemljišč in imajo svojega zakonca zdravstveno zavarovanega po sebi.

Po 23. členu Statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Celje ima zavarovaneček zakonec (žena po možu ali obratno) pravico iz zdravstvenega zavarovanja, če se sam ne preživlja, tj. da se ne ukvarja kot lastnik ali solastnik kmetijskega zemljišča s kmetijsko dejavnostjo ali samostojno poklicno dejavnostjo in je kot tak obvezno zavarovan.

V zvezi z zgoraj citiranim členom vabimo vse prizadete zavarovance našega kolektiva, da čim prej dostavijo davčno potrdilo oddelku za socialno zavarovanje v Cinkarni (v tem oddelku lahko tudi dvignete potrebni obrazec).

Opozarjamo vse prizadete, da do predložitve zgoraj navedenega potrdila nismo upravičeni potrditi zdravstvene knjižice za zakonca.

Posvetovanje o inovacijski dejavnosti

Osnovni namen posvetovanja o inovacijski dejavnosti, ki je bilo v Mariboru od 24.—26. februarja 1971, je bil posvečen interesom ponovne poživitev inventivnega utripa pri nas v Jugoslaviji. Smoter prizadevanj takih zborov naj bi vključil nove umske motorje, za boljše pospešek gospodarstva in sočasno odpiranje takih institucij, ki bi spremljale dogajanja na tehničnem napredku. Za dosego tega cilja ne zadostuje samo produkcija novega znanja, temveč je potrebno, da pride do uporabe takega znanja in slednjič prispevek družbenemu napredku.

Dr. prof. Mačus z ljubljanske univerze je poudaril v svojem izčrpnem referatu, da je za dosego našega cilja nujno treba povezati vse člane inovacijske verige, ki mora biti v vseh členih enako močna. Ena sama vez v tej verigi lahko povzroči šibkost oziroma neuporabnost celotne verige. V kolesju tehničnega napredka je nujno pritegniti vse faktorje, ki v navezi celovitosti vlečejo voz tehničnega napredka.

Vloga teh činiteljev leži v interesu vsega gospodarstva, zato mora biti ta dinamika inovacijske ve-

inovacijska društva, v katera bi združevali vse racionalizatorje, novatorje in izumitelje in tudi tiste člane kolektiva, ki bi želeli postati iniciatorji na tem področju. Tako samoniklo telo bi bilo bolj organizirano in bi pokazalo

svoj uspeh v zaključnih pregledih o tehničnih prihrankih.

Terminsko bi se moral določiti časovni interval in začetka funkcioniranja naprave, oziroma postopka in izdajanje nagrade. Predlog navaja, da se po ugotovitvi funkcioniranja naprave ali procesa določi nagrada v roku dveh mesecev.

V preteklosti se je to zelo zavlačevalo, kar je tudi marsikje povzročilo upadanje te dejavnosti.

Posebno pozornost in živahno razpravo pa je vzbudilo navajanje dr. Danila Požara, ki je obrazil, da ne gre nagrajevanje

iz plačnega sklada tovarne, temveč iz sklada za osnovna sredstva, s poudarkom, da so osnovna sredstva postala bogatejša in racionalnejša.

Velika zavora v procesu inovacij je bila tudi napačno tolmačena teza, da se članu kolektiva, ki je specialist na določenem področju in ki je razvijal tehnični problem po službeni dolžnosti, ni priznalo inovacijsko delo. Novi zakon naj bi to napako popravil, kajti ravno specialist na določenem področju tehnične inovacije prispeva največ k napredku.

Milan KOCJAN, dipl. inž.

Nedisciplinirani člani CDS

Centralni delavski svet je na seji, ki jo je imel 26. februarja 1971, ko je obravnaval dvoje za obstoj podjetja, izredno važnih

stvari (zaključni račun podjetja za leto 1970 in sanacijski program), obravnaval tudi nediscipliniranost nekaterih članov centralnega delavskega sveta. Člani centralnega delavskega sveta, ki redno prihajajo na seje so menili, da bi tudi nedisciplinirani člani, izvoljeni v organe upravljanja, ki so seveda pristali na to, da bodo v teh organih sodelovali, morali na seje redno prihajati in na njih sodelovati. Če pa so res nujno zadr-

žani, bi se morali pravočasno opravičiti.

Centralni delavski svet je sklenil, da je treba vse tiste člane centralnega delavskega sveta, ki so od desetih sej več kot petkrat izostali, pisмено opozoriti na njihovo dolžnost kot članov centralnega delavskega sveta. Kolikor pa ti člani v teh organih nočejo sodelovati pa naj dajo pisмено izjavo, zakaj nočejo sodelovati, oziroma se morajo pisмено odpovedati tej funkciji. D. M.

Odslej zamisel posebej plačati

Odvetnik Borut Irgolič, znani gospodarsko pravni strokovnjak, je odgovoril na nekaj vprašanj o izumiteljstvu in tehničnih izboljšavah, o čemer so se na vsejugoslovanski ravni posvetovali na Visoki ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru.

V.: Pravite, da je s stališča prava v izumiteljstvu pri nas vse jasno, da imamo prav po zaslugi našega dr. Stojana Pretnarja naj-

naprednejšo zakonodajo. Zakaj torej posvetovanje v Mariboru?

O.: Gre za »klimo«. Hočemo ugodno vzdušje za izumiteljstvo. Nujno! Skoraj ni države na svetu, kjer bi manj izumljali kot pri nas. Še tistih nekaj izumov, ki jih zmoremo, so več ali manj galanterijski, škatle za cigarete, ki se same prižgejo in podobno.

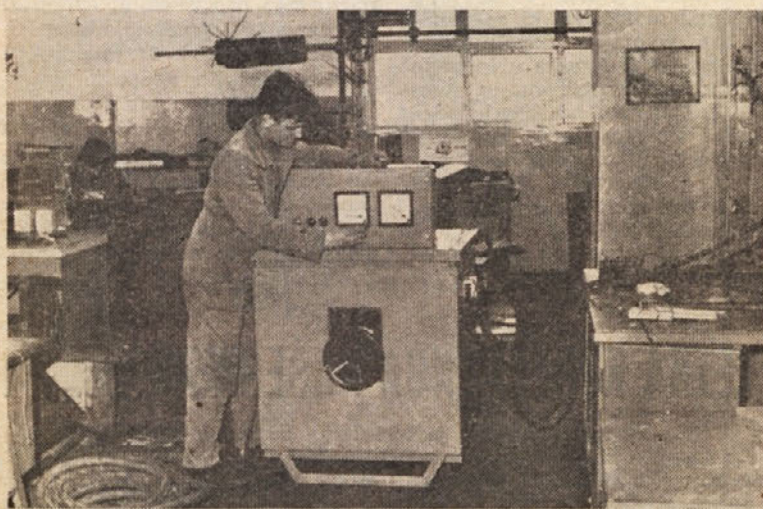
V.: Kaj je to po vašem »klima«, o kateri so govorili v Mariboru?

O.: Pri nas smo še bolj kot kjer koli druge prepričani, da smo plačani tudi za to, da razmišljamo na delovnem mestu. Ne samo to. Če si kaj koristnega izmislimo, se brž komu zamerimo, sodelavcem, ki se ustrašijo za svojo službo, podjetju, če hočemo nekaj od tega.

V Mariboru smo vsem povedali, da plačilo za redno delo ne krije tistega, kar z izumiteljstvom, tehničnimi izboljšavami in podobnim prispevamo posebej. Če smo si kaj koristnega izmislili, moramo za to dobiti ustrezno posebno nagrado, neodvisno od uspehov pri rednem delu.

V.: Ste prepričani, da je koristilo?

O.: Včasih je veljalo, da bodimo vsi enaki v revščini, danes pa začenja veljati, da bodimo vsak po svojih najboljših močeh prizadevni za svojo, torej tudi za splošno blaginjo. Zato mora biti vsakdo vzpodbujen za napredek gmotne proizvodnje. Iz družbe popolnoma omejenih možnosti moramo postati družba odprtih možnosti za vsakogar. D. P.

Transformator (na sliki) je bil izdelan v naši elektro delavnici po načrtu naših strokovnjakov

rige pravilno motivirana in stimulirana. Inovacijski proces zahteva aktiviranje velikega števila ljudi zato je materialna stimulacija edina gibalna količina pospešene rasti razvoja.

Vprašajmo se, kako preiti na bolj konkretno vključevanje celote v procesu tehničnega napredka?

• Nujno je treba preiti na enotno tabelo v nagrajevanju (že to leto mora biti potrjena z zveznim zakonom).

• Osnovni zakon o tehničnem nagrajevanju se razširi, in sicer: nagrajevanje izuma, nagrajevanje za koristne predloge in nagrade za tehnične izboljšave in ideje.

• Črpanje nagrad iz sklada za osnovna sredstva (ne kot doslej, iz plačnega sklada).

Predlog za enotno tabelo o nagrajevanju je izdelalo Društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav v Mariboru. Pri tej tabeli je sodeloval prof. dr. Danilo Požar, ki je povedal, da je tabela rezime ruske in vzhodnonemške tabele za racionalizacije tehničnih izboljšav. Ta tabela bo še letos osvojena z zveznim zakonom.

Posebno bi poudaril povzetek iz diskusije, da ni nujno, da je stvar patentirana; razširjeni zakon se oslanja že kar na ugotovitev racionalizacije, ki jo potrди tehnična komisija in jo slednjič predloži za nagrado.

Za dosego svojih pravic pa naj bi samoupravni organi ustanovili

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

(Nadaljevanje z 2. strani)

Obravnaval in pripravil je predlog za organizacijske spremembe v podjetju. Nadalje je pripravil predlog za začasno stimulativen nagrajevanje delavcev podjetja.

Pripravil je predlog, da se sklence pogodba o tehničnem sodelovanju med Cinkarno in Progresom iz Beograda. Obravnaval je tudi in sprejel program prekvalifikacij oziroma premeštev delavcev iz obratov, ki so prenehali z delom. Imenoval je inventurne komisije za inventurni popis za leto 1970. Poleg navedenega je poslovni odbor obravnaval in reševal še nešteto raznih prošenj za študijske dopuste, štipendiranje, za povračilo stroškov šolanja, za denarne prispevke itd.

DELO DELAVSKIH SVETOV V ENOTAH

Delavski sveti delovnih enot, oziroma sektorjev, so se sestajali po potrebi. Delavska sveta enote metalurgije in kemije sta se sestajala poprečno na vsakih 40 dni, medtem pa sta se delavska sveta strokovnih služb in vzdrževalnih obratov v letu 1970 sestala po štirikrat.

Delavski svet enote metalurgije je posebno pozornost posvetil obravnavi sklepa o prenehanju dela v obratu talilnica. Toda ker ni bilo drugega izhoda je tudi on pristal na ukinitvev dela v tem obratu in v obratih, ki so tesno povezani s talilnico (na primer plinski generatorji, nova rafinacija cinka itd.). Njegovo najbolj aktualno delo je sedaj povečanje in pocenitev proizvodnje v tistih obratih, ki so še ostali v sklopu enote metalurgije.

Delavski svet kemije je na svojih sejah obravnaval probleme, ki spadajo v njegovo področje. Obravnaval je izvršitev planskih nalog, kako gre prodaja gotovih artiklov, kakšne so cene surovinam itd. Obravnaval pa je tudi splošno stanje podjetja.

Ostala dva sveta sta obravnavala splošne probleme v sektorjih in v podjetju. Obravnavala sta finančni plan za leto 1970, zaključni račun za leto 1969 in odpisovala manjša neuporabna osnovna sredstva in drobni inventar. Obravnavali so tudi kakovostno politiko in podobno.

D. M.

POSLOVNI REZULTATI V PRETEKLEM LETU

(Nadaljevanje z 2. strani)

je, smo sicer za 1,41 % presegle neto planirano vrednost realizacije, kar pa seveda ni moglo kompenzirati izgub, ki so nastale zaradi odstopanja od planiranih cen materiala (podražitve) in zaradi izgubljene pokrivne mase za rezijske stroške, do česar prihaja zaradi zmanjšanja fizičnega obsega proizvodnje in realizacije.

Variabilni stroški

Ob manjšem fizičnem obsegu proizvodnje od planiranega so doseženi variabilni stroški proti planiranim porastli za 13.000.310 dinarjev, to je za 6,71 %. Ta podatek se nanaša le na realizacijo izdelkov in uslug brez odprodaje materiala, ker le-ta ni bila planirana.

Analiza odstopanj od planiranih variabilnih stroškov po obratnih kalkulacijah nam daje naslednji rezultat in vzroke odstopanj: • povečanje variabilnih

stroškov zaradi višjih cen od planiranih — 11.239.575 din; • zmanjševanje variabilnih stroškov zaradi prihranka na norm. mat. 2.142.126 din; • zmanjšanje variabilnih stroškov zaradi manjše mase OD 234.986 din. • Skupaj povečanje plan. variab. stroškov po proizvodnji — 8.862.463 din.

Fiksni stroški

Doseženi fikсни stroški za leto so bili skupno z zneskom odstopanj od planiranih cen za 2.480.941 din višji od planiranih. Če pa odštejemo 11.847.069 din podražitev, ki so prikazani na skupnih službah, ugotovimo, da so stvarni fikсни stroški za 9.366.128 din ali 9 % manjši od planiranih.

Ker znesek 11.847.069 din iz naslova odstopanj od planiranih cen bremeni skupne službe, izkazujejo te visoko prekoračenje planiranih fiksnih stroškov. Ob neupoštevanju tega zneska pa ugotovimo tako kakor pri skupnih stroških, prihranek in to za 267.180 din ali 1,5 %.

V metalurških obratih znaša prihranek 4.476.206 din ali 9,8 %, ki je posledica ustavitve proizvodnje v talilnici. Prihranek izhaja tudi iz prevoznih stroškov, ki so bili v teh obratih planirani v višini 4.299.089 din, stvarno pa kontirani v znesku 791.182 din. Ostali del prevoznih stroškov je bil skoraj v celoti kontiran na skupne službe, ki zato izkazujejo manjši prihranek.

V kemičnih obratih so fikсни stroški za 562.750 din ali 5 % višji od planiranih. To je v glavnem

zaradi višjih stroškov vzdrževanja v grafiki in stroškov novega stroškovnega mesta »barv za ofset in knjigotisk«, ki jih v planu še ni bilo.

Največ prihranka izkazujejo stroškovna mesta ostalo — Celje — Mozirje in vzdrževalni obrati, kar je v zvezi z zmanjšanjem obsega poslovanja. Skupni prihranek v teh službah je 5.354.379 din ali 32,8 %.

Vpliv zmanjšanja proizvodnje proti planirani na pokrivanje planiranih fiksnih stroškov obratov

Zaradi nedoseganja planirane proizvodnje so direktni fikсни stroški obratov (lastna režija, prealitivne delavnice, amortizacija, obresti od poslovnega sklada, od investicijskih kreditov) porastli za 12.072.551 din na enoto proizvoda v primerjavi s planiranimi, kar predstavlja izgubo iz naslova nepokritih fiksnih stroškov. Ta izguba je znatno večja v tistih obratih, ki imajo visoke fiksne stroške, predvsem iz naslova osnovnih sredstev, pa niso dosegli planirane proizvodnje.

Ta izračun se nanaša izključno na pokrivanje planirane režije z ozirom na doseganje planirane proizvodnje.

Ugotovitev dohodka in njegova razdelitev za leto 1970

Po veljavnih predpisih o ugotovitvi in razdelitvi dohodka za leto 1970 na osnovi fakturirane reralizacije izkazujejo v letu 1970: fakturir. realizacija 278.404.076,07 din; drugi dohodki 8.182.332,34 din; celotni dohod. 286.586.408,41 din; porabljena sred. 250.689.411,50 din; izredni izdatki 4.148.399,71 din; skupaj 254.837.811,21. Dohodek torej znaša 31.748.597,20 din.

Iz doseženega dohodka se pokriva naslednje obveznosti: pogodbene obveznosti 14.206.672,03 din; zakonske obvez. 5.484.281,93 din; skupaj 19.690.953,96 din; osebni dohodki 34.483.710,75 din; sredstva za stanov. igrad. 1.399.147,30 din; sredstva tekoče skupne porabe 1.446.301,50 din; pokritje poslovanja družb. stand. 157.886,55 lin. Skupaj za pokrit. 57.178.000,06 lin. Dosežena izguba znaša 25.429.402,86 din.

Iz doseženega dohodka v višini 31.748.597,20 se pokriva vse obveznosti razen dela realiziranih osebnih dohodkov: realizirani oseb. dohodki 34.483.710,75 lin; dosež. izguba 25.429.402,86 din; del osebnih dohodkov, ki se pokriva iz doseženega dohodka 9.054.307,89 din.

Pokritje izgube: izguba zaradi nepokritega dela osebnih dohodkov 25.429.402,86 din; pokrito iz razpoložljivih sredstev rezervnega sklada 53.336,39 din; za pokritje iz poslovnega sklada 25.376.066,47.

Podjetje je z ozirom na izkazano izgubo v letu 1969 izdelalo v

smislu zakonskih določil sanacijski program, katerega sta potrdila Občinska skupščina Celje in upravni odbor Republiških skupnih rezerv, ki je tudi odobril kredit za kritje izgube po zaključnem računu za leto 1969 v višini 12.290.260,00.

Ta kredit je bil dan pod pogojem:

— da delavski svet podjetja potrdi sanacijski odbor, ki ga je imenovala Skupščina občine Celje;

— da bodo organi upravljanja in izvršilni organi v podjetju sprejemali odločitve, ki se nanašajo na izvajanje dopolnjenega sanacijskega programa v soglasju s sanacijskim odborom, in sicer zlasti odločitve o koriščenju odobrenega kredita iz te pogodbe, važnejše poslovne odločitve, odločitve o izvajanju kadrovske politike ter odločitve o tekoči poslovni politiki;

— da ima sanacijski odbor pravico kontrolirati koriščenje sred-

stev, ki so dana s to kreditno pogodbo;

— da pristojni organi upravljanja in izvršilni organi obraynavajo in odločajo o vseh predlogih sanacijskega odbora;

— da sanacijski odbor čimprej, najkasneje pa do 31. decembra 1970, predloži skupščini občine Celje dopolnjen sanacijski program, ki bo razčistil vsa odprta vprašanja, ki niso rešena v dotedaj predloženem programu, zlasti pa, da točno definira žarišča nastajanja izgub in da ukrepa na tem področju, hkrati pa nakaže srednjeročni program za reševanje problemov, zlasti na področju metalurgije.

Izguba v letu 1970 je bila predvidena že v sanacijskem programu, in sicer po planu za leto 1970, zaradi tega, predvsem pa tudi zaradi pogojev, ki so jih postavile republiške skupne rezerve, je podjetje pristopilo k dopolnitvi sanacijskega programa in ga je 28. februarja 1971 predložilo Skupščini občine Celje, do 31. marca 1971 pa Republiškim skupnim rezervam. Ti termini so bili sporazumno naknadno določeni z obema organoma ter je na njihovo podaljšanje izdelave vplivala zasednost sodelavcev Biroja za tržne raziskave, Ljubljana, ki vodi izdelavo novega sanacijskega programa.

LETNA KONFERENCA NAŠEGA AKTIVA ZM

Dne 19. januarja 1971 je bila letna konferenca ZM Cinkarne. Po poročilu o delu aktiva v letu 1970, ki ga je podal tov. Ivan Hrovašič, predsednik ZM, je seznanil mlade o bodočem poslovanju Cinkarne predsednik CDS tov. Viktor Skale. Poudaril je tudi, da je razveseljivo dejstvo, da je v našem podjetju toliko mladih, vendar naj bi ti bili bolj aktivni. V večjem številu naj bi sodelovali pri reševanju raznih problemov, ki se pojavljajo v podjetju. Bolj številni naj bi bili tudi pri vključevanju v samoupravne organe, pa tudi udeležba na sestankih naj bi bila bolj množična.

Tov. Viki KRAJNC, predsednik občinskega komiteja ZM, ki je prisostvoval letni konferenci, je predlagal, da bi v podjetju ustanovili obratne aktivne ZM. Namen ustanovitve obratnih aktivov je večja aktivnost mladih v neposredni proizvodnji ter s tem približati delo vodstva članstvu ZM. Predsedniki obratnih aktivov naj bi na mladinskih sestankih seznanjali predsedstvo o problemih mladih v obratih.

Tov. Krajnc je predlagal tudi, da bi delo mladincev organizirali v dveh oblikah: v interesni in vsebinski obliki.

V interesni obliki naj bi se mladinci uveljavljali v športu, udeleževali v raznih kulturno-prosvetnih sekcijah; v vsebinski obliki pa bi reševali na sestankih razna vprašanja o stanju podjetja, o izobraževanju, kadrovskih vprašanjih in štipendiranju.

Potrebno bi bilo predvsem to, da bi bili mladinci bolj enotni in revolucionarni.

Predsedstvo je za leto 1971 sprejelo program dela in akcij v okviru mladinske organizacije. Program dela je usmerjen tako, da bo zajel pri svoji realizaciji čim širši krog mladih v našem podjetju. Se bi lahko pisali o programu dela mladinske organizacije, ki je zelo širok in zahteven, vendar je pričakovati, da

bodo mladinci in mladinke z boljšim delom dali programu še bolj bogato vsebino.

Na letni konferenci so bili izvoljeni v novo predsedstvo naslednji mladinci: Janez BEVK — energetika, Miran GRIZOLT — mehanična delavnica, Franc SREDOVNİK — mehanična delavnica, Branko PAHER — energetika, Dragica BEVK — finančni sektor, Marjan KOLAR — obdelovalnica, Marjan SEDMI-NEK — laboratorij, Fanika URBANČIČ — Mozirje, Martin ŠOSTARIČ — valjarna in Dušan PENTEK — elektro delavnica.

Za predsednika je bil ponovno soglasno sprejet Ivan HROVATIČ.

Izvedena je bila tudi anketa, v kateri so se navzoči mladinci izjasnili v kateri dejavnosti bi bili pripravljeni sodelovati.

1. Uresničevanje »Akcije 75«: 8 prijavljenih.

2. Položaj našega podjetja danes in perspektive vnaprej: 9 prijavljenih.

3. Kulturno-prosvetna skupina: 16 prijavljenih.

4. Športna sekcija: 24 prijavljenih.

Naloge mladih, ki so si jih zadali na tej konferenci, niso lahke, ostane pa upanje da bodo ob večji aktivnosti uspeli pri reševanju le-teh.

KAJ BOMO UKRENILI?

BORBA PROTI ELEMENTARNI STIHIJI IN DRUGIH TEŽJIH NESREČAH, TER PRI REŠEVANJU LJUDI IN MATERJALNIH DOBRIN

Skoraj ni dneva, ko ne beremo ali ne slišimo o majhnih in velikih nesrečah, ki se dogajajo v svetu in pri nas doma. Niso redki primeri, ko smo tudi očitvidci takšnih nesreč, zavedati se moramo da živimo na področju, na katerem se pripetijo tudi težke nesreče. V času v katerem živimo, ni izključena niti vojna, pač največja nesreča, ki jo lahko doživi človeštvo. Ne pozabljajmo, da nesreče, ki se dogajajo drugim, lahko doletijo tudi nas. Izkušnje pa nas učijo, da je vsaka nesreča toliko težja, kolikor manj smo nanjo pripravljeni in kolikor manj vemo o njej. Nesreča vedno preseneča in če smo ob njej nepripravljeni, poraja večjo paniko, ki le še poslabša položaj, zmanjšuje učinek ukrepov ter povzroča s tem še večje človeške in materialne žrtve. Zaradi tega je nujno, da se pravočasno zavedamo nevarnosti, ki nam grozi, ali pa jo lahko povzročimo s svojim delom. Zaradi nepočetnosti se ob nesrečah, ali grozeči nevarnosti poraja pri ljudeh strah, zmedenost in s tem tudi nesmotrni ukrepi.

Človeka in njegovo okolico ogrožajo različne nevarnosti. Te nevarnosti izhajajo iz narave, prometa, tehnoloških procesov na delovnih mestih in drugih vplivov. Znani so nam močni potresi, ki so hudo prizadeli neke kraje naše dežele in poplave, ki nastanejo, če se razlijejo vodni tokovi in njihovi hudourniški pritoki. Tudi vremenska neurja

nujno potrebno, da ljudje vedo, kako naj se ravna ob takih nesrečah in se izognejo paniki, ki utedne povzročiti le še večjo škodo in nove nesreče.

Takšno stanje terja ustrezne ukrepe za varstvo ljudi in ljudskega premoženja. Hkrati je potrebno, da so ljudje o tem vsestransko poučeni.

Vse množične nesreče je mo-

ških postaj, ki letno zabeležijo okoli 10.000 potresov. To pomeni, da se vsako uro zgodi po en potres. Polovica od njih so kategorizirani kot mikroseizmična gibanja, ena četrtnina pa ima rušilni karakter, medtem ko so ostali manjših moči. Najnovejši japonski instrumenti, ki so občutljivejši in preciznejši od dosedanjih, so pokazali, da je število za deset krat večje, kar pomeni, da se vsakih pet minut v zemeljski skorji premikajo mase tektonskega in vulkanskega značaja. Po nekaterih statistikah je zaradi potresa v svetu izgubilo življenje okoli 15.000.000 ljudi.

Naše jugoslovansko področje pripada mediteranskemu potresnemu področju. Najstarejši podatki o potresih pri nas datirajo iz 361. leta. Tedaj je na otoku Pagu in na ozemlju okrog vasi Zaške potonilo mesto katelega ruševine se nahajajo na dnu morja. Leta 518. je do temelja porušen grad Skupi s 24 trdnjavami. Dve trdnjavi sta z vsemi prebivalci utonili v zemljo, ki se je bila razpočila po dolžini 45 km in širini 12 metrov. Dubrovnik je doživel od 367. leta do 1781 več katastrofalnih rušenj.

Po J. Mihajloviču, se Jugoslavija deli v šest seizmoloških področij: alpsko, karpatsko-balkansko, šarsko-pindsko, hrvatsko-slavonsko, rodopsko in dinarsko področje.

V Sloveniji so močni rušilni potresi možni v ljubljanski kotlini in njeni širši okolici, na ozemlju ob spodnjem toku Savinje in Save, ki zajema Celje, Zidani most, Brežice in Kozjansko v Slovenskih goricah in okoliških predelih do Murske Sobotice, Maribora, Dravskega polja, na Tolminskem, v južnem delu Bele Krajine, v dolini Temenice med Trebnjem in Mirno pečjo

ter na ozemlju okrog Ilirske Bistrice.

Močni potresi se vedno pojavljajo v več zaporednih sunkih, ki si sledijo v krajših ali daljših presledkih in so različno dolgi. Navadno jih spremlja bobnenje v notranjosti zemlje.

Močan potres poškoduje ali poruši zgradbe, ruševine pa pod seboj zasujejo ljudi, ki so bili v zgradbah. Ker so poškodovane električne in plinske napeljave, peči in dimniki, nastanejo ob potresu požari. Poškodovano je tudi vodovodno omrežje in kanalizacija. Izplake okužijo ali zastrupijo vodo. Mnogi ljudje ostanejo brez domov in strehe.

V zgradbah so za potres najbolj občutljivi vogalni deli, stopnišča, dvigala, balkoni in stropi v velikih prostorih. Zato se je ob potresnih sunkih nevarno zadrževati v teh delih zgradbe. Zidovi med okni v prvem in drugem nadstropju so križem razpokani; stropi večjih razpetin (nad 3 m) so močno razpokani ali narušeni; stopnišča so močno poškodovana ali zrušena; dvigala zgrmijo na dno ali pa obtiče med nadstropji.

Oporni stebri navadno ne zdržijo talnih premikov in popustijo pod težo zgornjega dela zgradbe, ki se v tem primeru popolnoma zruši. Visoka poslopja (stolpnice) med potresnimi sunki v zgornjih nadstropjih močno nihajo, pohištvo se prevrača, vse napeljave popustijo, obstoj zgradbe pa je docela odvisen od stabilnosti in spetosti v temeljih.

Plinske in električne napeljave so pretrgane, povzročajo požare in zastrupitve, prav tako kanalizacija.

Če ste ob potresu v zgradbi, se ravnajte po naslednjih navodilih:

1. Brž ko začutite prvi potresni sunek, pohitite med podboje vrat v nosilnih zidovih, v ozek hodnik ali drugi manjši prostor, če pa to ni mogoče, ležite pod trdnjše kose pohištva ali ob nje. Le če ste v pritličju in blizu vrat lahko pohitite na prosto, vendar se ne zadržujte v bližini stavbe, da vas opeka ali drugi predmeti, ki bodo morda padali s stavbe, ne poškodujejo.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Seznantiti se moramo z navodili za ukrepanje v primeru grozeče nevarnosti ali v trenutkih nesreče

so že večkrat povzročila veliko škodo. Preglavice nam lahko povzroči tudi huda zima, ki je že večkrat popolnoma onemogočila promet in naredila občutno škodo na zgradbah in drugih napravah. Zadnji močnejši potres v Banja Luki je tako razrušil mesto, da je bilo treba poleg razdejanih zgradb podreti še na desetine stavb, ki so bile tako poškodovane, da v njih ni bilo mogoče stanovati. Tudi v najbližji preteklosti je seizmološka služba zabeležila nekaj zaznavnih sunkov, ki govore o delovanju notranjih zemeljskih sil.

Nevarnosti prinaša tudi razvoj industrije z onesaženjem zraka in vode s škodljivimi snovmi in z veliko koncentracijo vnetljivih in eksplozivnih snovi.

Nenehno naraščanje turističnega prometa preobremenjuje prometno omrežje, zaradi česar je število nesreč čedalje večje.

V vojnem času ogrožajo prebivalstvo zračni napadi. Zaradi naglega razvoja vojne tehnike ni več meja med fronto in zaledjem. Veliki akcijski radij sodobnih letal in raketnega orožja ter njihova hitrost in rušilna moč močno vplivajo na sistem obrambnih naprav.

Izkušnje pri nas in drugod so pokazale, da s premišljenim ravnanjem ob naravnih in hudih nesrečah lahko v znatni meri zmanjšamo, ali celo preprečimo

škodo in žrtve. Zaradi tega je goče razdeliti v dve kategoriji:

— naravne nesreče, pri katerih delujejo naravne sile in je človek največkrat brez moči (potres, rečne poplave) in

— nenaravne nesreče, za katere je odgovoren človek (požari, eksplozije in drugo).

Na našem ozemlju lahko nastanejo naslednje nesreče:

— potresi, rečne poplave, poplave zaradi rušenja jezov, prometne nesreče (na cesti in železnici),

— snežni in zemeljski plazovi, eksplozije, požari, epidemije in drugo.

Potresi

Potresi nastanejo zaradi delovanja notranjih zemeljskih sil in se močno razlikujejo po moči. Po deformacijah v hipocentru se potres sprošča v obliki valovanja na površini zemlje, ki je najmočnejši v epicentru. Običajno spremlja potresne sunke močno bobnenje v notranjosti zemlje. Sunki so še posebno nevarni na močvirnatih in peščenih tleh, kjer so zgradbe in napeljave najbolj podvržene valovanju. Potresi se skoraj vedno pojavljajo v več zaporednih sunkih, v različnih časovnih presledkih in z različno močjo.

Vsa zemeljska površina ni enako izpostavljena nevarnosti potresov. V svetu je 450 seizmolo-

Ob nesrečah so najbolj varna mesta ob nosilnih zidovih in med podboji vrat

Motnje krvnega obtoka v spodnjih okončinah — bolezen današnjega časa

Krčne žile kot pravimo po domače tej bolezni so v naši republici zelo pogoste in predstavljajo hud problem za zdravstveno službo in posebej za paciente.

Letošnje leto naj bi bilo začetek organizirane kampanje za ublažitev in zdravljenje te bolezni posebej v naši republici. V zvezi s tem bo letos kongres za medicino dela mednarodnega pomena in bo ravno ta tema obdelana. Zato je potrebno, da se ne samo zdravniki, ampak tudi celotno prebivalstvo posebej pa bolniki čim bolj seznanijo z nastankom in zdravljenjem te bolezni.

Po najnovejših statističnih podatkih boleha v Jugoslaviji najmanj dva milijona prebivalstva zaradi sprememb na ožilju spodnjih okončin, kar povzroča motnje krvnega obtoka. V naših specialističnih ustanovah in inštitutih za medicino dela so ugotovili, da od tega števila odpade okrog 70 odstotkov na delavce oziroma delavce zaposlene v industriji, posebej če njihovo delovno mesto zahteva stoječe delo. S svojo boleznijo je vsak pacient nehote postal član velike družine bolnikov, ki trpijo za motnjami obtoka v spodnjih okončinah. Strokovnjaki se zavedajo, da se ta družina nenehno povečuje. Marsikaj o vzrokih te bolezni nam je že znanega, priznati pa moramo, da je pri njej tudi precej nepojasnjenega.

Predvsem si nismo še na jasnem, kako preprečiti nadaljnje naraščanje števila bolnikov s to boleznijo, kako obvarovati že naraščajoče otroke, da ne bodo trpeli zaradi istih težav.

Raziskave na tem področju se nadaljujejo. Naše farmacevtske tovarne zelo intenzivno delajo na tem problemu, seveda v najtesnejšem sodelovanju z znanimi jugoslovanskimi in tujimi strokovnjaki s tega področja medicine. Preučujejo najrazličnejše vplive na bolezen, ki jo označujemo kot cirkulacijsko pretočne motnje v spodnjih okončinah, načine in

možnosti preprečevanja in posebej zdravljenja te bolezni. Da bi se karkoli doseglo na tem področju, je nujno potrebno poleg prizadevanja strokovnjakov v naših zdravstvenih ustanovah in farmacevtskih tovarnah tudi disciplinirano sodelovanje bolnikov. Samo na ta način se bo lahko ustavilo ali vsaj zmanjšalo nenehno naraščanje takih bolnikov. To vsekakor ni samo medicinski, ampak tudi hud socialno ekonomski problem moderne dobe, problem, ki zahteva sistematično teamsko delo, entuziazem strokovnjakov in prizadevnost bolnikov.

Raziskave in statistična obdelava motenj obtoka spodnjih okončin so pokazale, da se v Jugoslaviji odstotek bolnikov, ki boleha zaradi prevarikoznim in varikoznim sindromom giblje med 10 in 20% in sicer med 30 in 70 letom starosti. V nekaterih tovarnah v Sloveniji so v zadnjem času strokovnjaki našli tudi do 50% članov kolektiva, ki so prizadeti zaradi motenj obtoka v spodnjih okončinah in potrebujejo zdravljenje. To je vsekakor zelo zaskrbljujoče poročilo. Ta bolezen, ki jo nekateri imenujejo minus varianca pokončne drže človeka je torej resnična in potencialna nevarnost za vse ljudi.

Statistika je pokazala, da so motnje obtoka v spodnjih okon-

činah bolj pogostne pri osebah, ki dalj časa stojijo in sicer zaradi delovanja sile teže, da je invalidnost zaradi te bolezni večja, kot se sicer misli in da se zaradi te bolezni izgubi najmanj toliko delovnih ur kot pri gripi.

Člani delovnih kolektivov v tovarnah, posebej tam, kjer proizvodnja še ni na zadostni tehnični ravni, morajo zaradi narave svojega poklica pretežni del delovnega časa stati.

To velja tudi za delavce v kmetijstvu, gradbeništvu, komunalnih podjetjih itd. Če še navedemo, da so ogrožene osebe, o katerih smo pravkar govorili, nepoučene o vajah, ki jih je potrebno izvajati v odmorih na delovnem mestu, da bi se preprečile motnje obtoka v spodnjih okončinah, potem je jasno, da je ta problem v naši državi še vedno na mrtvi točki in da ga je potrebno čimprej aktualizirati. Zato mora zdravstvena služba, posebej služba medicine dela, bolj spremljati pojave motenj obtoka na spodnjih okončinah, ker bi pravočasni ukrepi in zdravljenje gotovo pozitivno vplivali na izboljšanje stanja pri nas.

V takih pogojih in pri takih poraznih rezultatih bi zdravstvena služba točno morala določiti organizacijo dela na tem problemu, kot tudi strokovni profil zdravnikov, ki bi teamsko obdelovali bolnike z prevarikoznim in varikoznim sindromom (zdravnik splošne medicine, dermatovenerolog, kirurg za ožilje itd.).

Ko se je davni prednik današnjega modernega človeka postavil na zadnje noge in začel uporabljati sprednje kot bodoče roke, nikakor ni mogel predvidevati, kakšne posledice bodo in koliko jih bo. Ena od nezaželjenih je poslabšanje krvnega obtoka v

spodnjih okončinah, ki se pogosto zaključijo kot bolezen z imenom krčne žile, krtice ali strokovno varice. Ta bolezen sodobnega človeka sodi med najbolj razširjene nasploh. Po podatkih različnih avtorjev zbolijo za njo več kot polovica vsega prebivalstva, čeprav so podatki dokaj različni, glede na starost opazovalnih skupin, njih poklice, življenjske navade in druge okoliščine.

Za razumevanje nastanka motenj v obtoku in razvoja krčnih žil, si moramo najprej priklicati v spomin znanje o normalnem krvnem pretoku.

Vemo, da kri proti periferiji poganja srce s svojo močjo. Potem ko le-ta prepoji tudi najbolj oddaljene dele telesa, odda snovi, ki jih kot potrebne nosi s seboj in sprejme od celic vse tisto kar jim je odvečno ali škodljivo, začne pot nazaj proti srcu. Od najtanjših žilic, lasnic, ali kapilar proti debelim in debelejším se t. im. venska kri zbira in usmerja proti srcu. To omogočajo posebne zaklopke, nameščene v notranjost ven. Sila, ki poganja kri, pa prihaja z več strani; pritisk nove krvi, ki prihaja, gibanje mišic ob venah (posebno pri delu), utrip žil odvodnic, ki se prenaša na v bližini potekajoče vene, vsrk s strani srca in še drugi.

Iz povedanega je razumljivo dvoje: da bo odtok toliko težji in počasnejši, kolikor se kri zbira in odtoka iz srca bolj oddaljenih delov telesa, kot je to prav slučaj s spodnjimi okončinami. In drugič, da bo kri zastajala in bo odtok oviran, če katerikoli od sistemov, ki sodelujejo v odtoku, odpove.

Če pa pride do zastajanja krvi v spodnjih okončinah, če je torej odtok oviran in počasen, sledijo najrazličnejše spremembe, predvsem na teh mestih, a pozneje lahko tudi drugod. Ravno to vidimo pri krčnih žilah, posebno če so močnejše razvite.

V največjem številu primerov je nastanek krčnih žil povezan z naslednjimi činitelji:

(Nadaljevanje prihodnjic)

„Petelinjek“ se prenese nazaj v lastništvo občine Mozirje

Pred leti se je naš kolektiv zelo ogrel, da bi naši delavci letovali v planinskih predelih naše lepe domovine. Zaradi tega je bil kup-

ljen planinski dom »Rinka« v Solčavi, v Gornjem gradu je bilo z brezplačnim prenosom nedograjene stavbe zagotovljenih okoli 30 sob, v Sladki gori pa je bilo adaptirano gostišče. Izredno srečo pa je naš kolektiv imel z adaptacijo 30 sob v zgradbi, imenovani »Petelinjek« v Gornjem gradu. Sreča je bila v tem, ker nam je zmanjkalo denarja za takšna dela, če bi namreč to stavbo adaptirali, bi poklonili najmanj 38 milijonov starih dinarjev, kolikor smo jih poklonili Kmetijski zadrugi Šmarje pri Jelšah, ki je lastnik gostišča na Sladki gori. Centralni delavski svet je na predlog pravne službe in oddelka za družbeni standard sklenil, brezplačno odstopiti »Petelinjek« v korist in posest občinske skupščine Mozirje.

D. M.

SKLICANA JE KONFERENCA SAMOUPRAVLJAVCEV PROIZVODNJE CINKA, SVINCA IN ANTIMONA V TREPČI

Konec marca 1971 bo v Trepči konferenca samoupravljalcev barvne metalurgije kot predpriprava za konferenco samoupravljalcev Jugoslavije. Centralni delavski svet je sklenil, da se te konference udeležijo tovariši Viktor Skale, predsednik CDS, Štefan Veselko, član PO, Franc Pokliček, član PO in Bojan Marolt, dipl. inž.

D. M.

Sodelujte v Cinkarnarju

MODERNA KRAVA

Ali bi razlikovali kravo od avtomobila? Hm, seveda. Pa naj vas ne posili smeh in ne očitajte mi, da prihajam na dan s trapastimi vprašanji. Gre le za zanimiv spis o moderni kravi, ki ga je napisal tretješolec Janezek.

Takole je napisal:

»Doma imamo kravo, ki prebiva v garaži. Kadar je lepo vreme jo peljemo na pašo. Njeno ohišje je bele barve, ker pa je doživela prometno nesrečo ima na sebi rjavo-rdeče lise.

Njeni sestavni deli so:

Najprej ima kabino, dva žaromet, dva ščitnika in volan, ki ga lahko tudi odžagamo. S kabino prežvekuje travo in pije vodo, najraje pa liže sol. Na ohišju ima pritrjena štiri ko-

lesa, ki jih uporablja namesto tac. Zadnji dve sta malo močnejši, da z njimi spelje v vsak klanec. Zadaj ima tudi rep, s katerim nakaže smer ko prehiteva. Kadar gori zelena luč, dvigne rep. Na spodnjem delu ima tudi rezervoar za mleko. Kadar je umazana jo očistimo z »Vileda« krpo. Naša krava je zelo stara tipa, zato bomo kupili novo.

Naslednji dan je Janezek oddal spis. Kaj si je mislila učiteljica, si prav gotovo predstavljate. Poleg enice v zvezku ga je tovarišica opozorila še na veliko packo, ki pa jo je Janezek takole utemeljeval: »Tovarišica, za našo kravo je gorela zelena luč!«

D. B.

Prva alpinistična odprava v Trolltinden na Norveškem

(Nadaljevanje)

Iznad mesteca se mogočno vzpenjajo strmi grebeni Romsdalshorna in Trollygena.

Večina stavb je bila zgrajena po vojni, ker je bilo mestoce 1940 ob izkrcavanju Angležev povsem porušeno. Mesto je zelo čedno in čisto, tako da si še cigaretnega ogorka nisem upal odvreči. Ob nakupu filmov se zapletemo v razgovor z lastnikom prodajalne. Naše čudno govorjenje angleščine in nemščine vzbudi radovednost o naši narodnosti. Ob nakupu filmov nam prodajalec ponudi znaten popust, nato v foto ateljeju z nami obuja spomine na vojna leta, ki jih je preživel v Jugoslaviji. Ob slovesu da vsakemu v spomin povečano fotografijo stene Trollygena. Ob vseh srečanjih in pogovorih smo presenečeni nad gostoljubjem in prijateljskim razumevanjem, naklonjenosti goram in morju ter ljubezni do narave.

Zvečer smo se vrnili v tabor polni doživetij, ki nam bodo ostali nepozabni.

Novi dan, ki je bil jasen in čudovit je prebudil v nas želje, da se povzpneemo navzgor v steno.

Stane in Edi sta si napolnila nahrbtnik z vsemi potrebnimi stvarmi in Dušan ju je odpeljal pod steno. Nato še dve besedi: »Nasvidenje zvečer.« Vendar se je ta večer zavlekel do naslednjega dne. Tisoč osemsto metrov dolga smer, četrte težav-

nostne stopnje je bila pred njima. Ura je bila osem, vendar sta upala, da bosta do večera na vrhu. Ko je bila polovica stene že pod njima, so se začele težave, katerim pa se je še pridružila megla in rahlo rosenje dežja. Vidljivost je bila vedno

prav dobro razumeli, tako da smo v taboru mislili, da sta že na vrhu. Dušan se je odločil, da pride po njiju, vendar je po dolgem času čakanja ugotovil, da smo se napačno razumeli. Vsemu je bilo krivo škrtanje radijskega sprejemnika.

Medtem sva Giš in jaz plezala na s šesto težavnostno stopnjo ocenjen steber Trollygena. Po enem bivaku v steni sva dosegla vrh.

Dani, Giš in jaz smo v enem dnevju preplezali pet vrvnih dolžin in se zvečer umaknili pod steno. Zaradi pomanjkanja klinov smo se odločili za sestop. Gora kot da bi nas hotela opomniti je le za kratek čas po našem umiku spustila ogromne skalne bloke. To nas je izučilo, da smo se le umaknili. Poškodovani bi bili mi in ostala oprema.

Stane in Edi sta se odločila za poizkus v Norveški steni. To je še neponovljena smer, ki jo opis označuje z besedami: »Naveza treh plezalcev z dobro opremo, bi se morda ponovila v sedmih dneh.« Prvo pristopniki niso v steni pustili nobenega kliná, tako da ju je čakalo prav tako trdo delo in napor, kot prve plezalce. Vreme jima je bilo naklonjeno, zato sta prenočila v steni. Tudi naslednji dan nista imela sreče. Tako ju je gora že drugič zavrnila. Želja poizkusiti še kdaj, bo najbrž ostala le samo velika želja. Doživela sta goro, doživetja njune vrhta so ostala nedosežena.

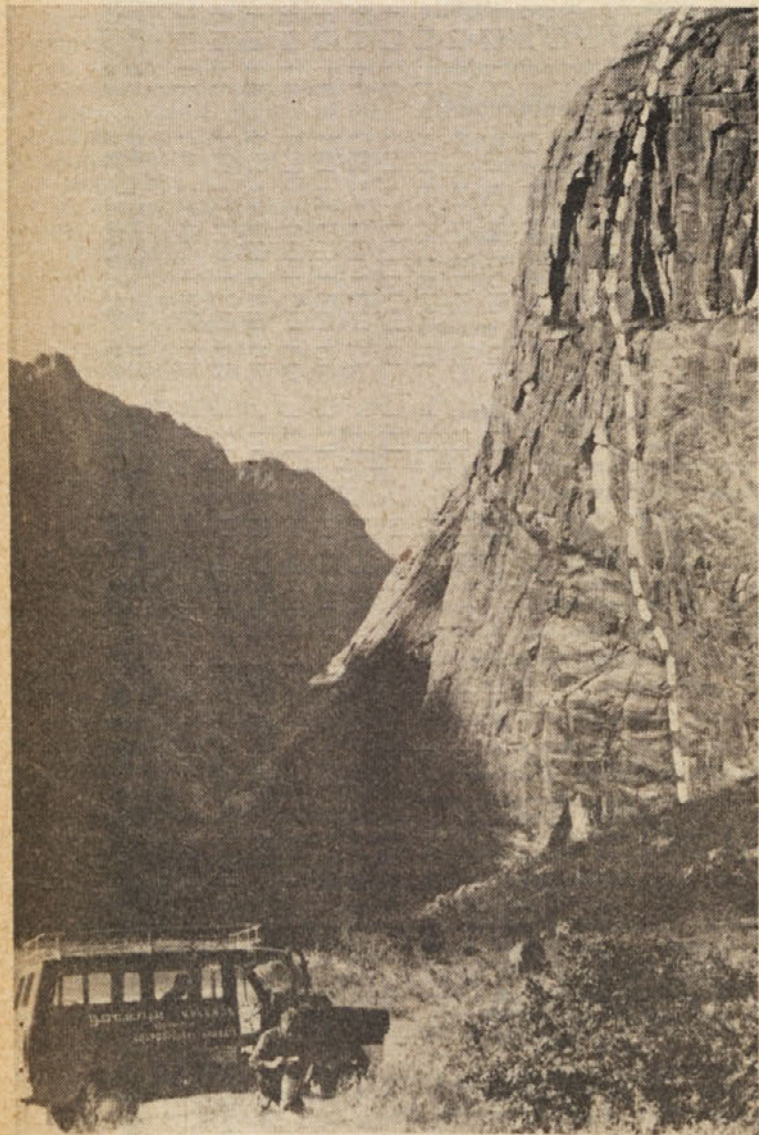
Dež nam je zopet onemogočil plezanje. Čakali smo, da bi posijalo sonce za Verča in Ivča, da preplezata novo slovensko smer v steni Romsdalshorna. Štiristo metrov navpičnih le s previsi vodi do grebena, ki se položneje vzpne proti vrhu. Prijatelj sta v steni. Vsak meter višine zahteva polno novih naporov. Z vztrajnim napredovanjem uresničita našo skupno željo. Za njima so dolge ure negotovega visenja v steni, ure premagovanja samega sebe v

Demonstracije proti gradnji hidroelektrarne, ker bi s tem uničili največji slap v Evropi

slabša, zato sta se odločila, da bivakirata in se o čem pomenita. Noč, ki sta jo preživela, ni bila prav nič prijetna. Preko radijske zveze sta sporočila, da sta prisiljena prenočiti v steni. Sporočila sta tudi, da bosta jutri že na vrhu. Vendar se nismo

Naslednji dan je bil čudovit, v steni pa sta veter in skalni robovi edini sosede. Okoli tristo metrov sta morala še preplezati in že sta bila na vrhu. Pozneje sta izvedela, da sta prvič ponovila originalen izstop po katerem so splezali prvopristopniki. Za njima so doživetja in vse težave, ki sta jih imela med samim plezanjem, ostal je le spomin na steno in sam vrh. Tako je bila Fiza smer preplezana; ostala bo samo še v nepozabnem spominu.

Smer (zarisana na sliki) v steni Romsdalshorn sta preplezala člana naše odprave

Priprave pred odhodom v steno

Čudovito vreme je tudi med šotori vzbudilo prijetno razpoloženje. Verč in Ivč sta bila v steni. Plezala sta težavno angleško smer v granitnem zidu Trollygena. Stena je terjala od njiju tri prenočevanja in 35 ur plezanja. To smer je uspelo ponoviti štirim navezam, zato jih je čakala velika naloga in napor. Tisoč petsto metrov neumljene vertikale in previsov, trije dnevi naporov v sivem granitu je cena za kratke, radostne trenutke na vrhu. Njuno napredovanje je ves čas spremljal daljnogled in množica radovednežev.

borbi za vrh. Uresničila sta našo željo in v vertikalah Romsdalshorna zarisala novo smer, ki sta jo s ponosom imenovala slovensko. Naših prijetnih doživetij je bilo hitro konec. Ko smo se poslavljalji, je zopet deževalo, gore so bile zavite v meglo. Domov smo se vračali polni mnogih prijetnih spominov in naporov. V skalah nad Ramsdolom so ostali sledovi naših naporov in prizadevanj.

D. Glažar

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali od 15. marca do 15. aprila 1971.

Kino Union

Od 16. do 19. marca »WATERLOO«, ameriško-sovjetski barvni film
 Od 20. do 24. marca »IZKOPLJI SI GROB«, ameriški barvni film
 Od 25. do 28. marca »DOBER VEČER, GOSPA CAMPBELL«, ameriški barvni film
 Od 29. marca do 1. aprila »TUDI KONJE STRELJAJO, MAR NE?«, ameriški barvni film
 Od 2. do 4. aprila »LJUBEZENSKA IGRA«, italijanski barvni film
 Od 5. do 7. aprila »LJUBIM TE... TODA JAZ TEBE NE«, francoski barvni film
 Od 8. do 12. aprila »SKRIVNOST SANTA VITTORIE«, ameriški barvni film
 Od 13. do 15. aprila »NOVOPEČENI GOSPODJE«, francosko-nemški barvni film

Kino Metropol

Od 15. do 18. marca »DAN POSESTNIKOV«, ameriški barvni film
 Od 19. do 21. marca »ZADNJE POLETJE«, ameriški barvni film
 Od 22. do 23. marca »LAWRENCE ARABSKI«, angleški barvni film
 Od 24. do 26. marca »POVECANJE«, italijanski barvni film
 Od 27. do 30. marca »DEKLE NA MOTORJU«, ameriški barvni film
 Od 31. marca do 3. aprila »POT NA ZAHOD«, ameriški barvni film
 Od 4. do 7. aprila »ANTIBABY TABLETE«, angleški barvni film
 Od 8. do 11. aprila »POISCI SI KRAJ, KJER BOŠ UMRL«, ameriški barvni film
 Od 12. do 14. aprila »ZA DOLAR VEČ«, italijanski barvni film

Kino Dom

Od 15. do 17. marca »ZIVI, ALI SE BOLJE MRTVI«, italijanski barvni film
 Od 18. do 22. marca »HURA, SOLA GORI«, nemški barvni film
 Od 23. do 26. marca »UMOR V BEWERLY HILLSU«, italijansko ameriški barvni film
 Od 27. do 31. marca »ČAS VOLKOV«, francoski barvni film
 Od 1. do 4. aprila »DAVID COPPERFIELD«, angleški barvni film
 Od 5. do 8. aprila »ZADNJI NASLOV«, francoski barvni film
 Od 9. do 11. aprila »SVETNIK PROTI MAFIJI«, angleški barvni film
 12. aprila »REKRUT«, francoski barvni film

Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri. Program objavljamo po podatkih Kino podjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

Izdaja Cinkarna, metalurško kemična industrija, Celje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Šentjarc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar« Cinkarna, Celje. Telefon 39-81, interna 22. Tisk in klišaji CETIS grafično podjetje Celje

Novosti iz naše KNJIŽNICE

Analytical Chemistry of Polymers, I-III. New York 1962-1966. S. 678
 Bernard W.: Appretur der Textilien. 2. Aufl. Berlin 1967. S. 667.86
 Brozović Z., S. Crnjak: Primjena osnovnog kontnog plana i obračun proizvodnje u radnim organizacijama. Zagreb 1970. S. 637.4
 Bučar F.: Uvod v javno upravo. Ljubljana 1969. S. 351
 Derenčin J., M. Krleža: Prava iz radnih odnosa. Zagreb 1970. S. 331.1
 Hemija i tehnologija. Beograd 1971. S. 54
 Katalog jugoslovenskih standarda 1970. Beograd 1970. S. 389.6
 Kibernetika u ekonomiji. Zagreb 1969. S. 007
 Marjanović S.: Primena kibernetike u rokovodenju radnom organizacijom. 2. izd. Zagreb 1970. S. 65.012.4
 Minikomputori i njihova primjena u radnim organizacijama. Zagreb 1970. S. 681.3
 Minikomputori i sistem informacija. Zagreb 1970. S. 681.3
 Mrežno planiranje i upravljanje. Zagreb 1970. S. 658.51
 Nešković R., R. Kašanin: Postupak pred privrednim sudovima. I-II. Beograd 1970. S. 347.9

Oeteren K. A. van: Konstruktion und Korrosionsschutz. Hannover 1967. S. 620.19
 Skarpa I.: Osnove zaštite metala i metalnih izradovina od korozije. Zagreb 1966. S. 620.19
 Statistički godišnjak Jugoslavije 1970. God. 17. Beograd 1970. S. 31
 Statistika spoljne trgovine SFR Jugoslavije za 1969. godinu. Beograd 1970. S. 382
 Strbac R.: Knjigovodstvo nabave. Zagreb 1970. S. 658.7
 Taschenbuch für Chemiker und Physiker. 3. Aufl. Bd 3. Eigenschaften von Atomen und Molekeln. Berlin 1970. S. 54
 Tehnički rečnik francusko-srpsko-hrvatski. Beograd 1970. S. 413.62
 Ullmanns Encyclopädie der technischen Chemie. 3. Aufl. Ergänzungsband. Neue Verfahren. Neue Produkte. Wirtschaftliche Entwicklung. München 1970. S. 54

PREKLIC

Podpisani SEKULOVSKI Cane, delavec pri baritu v kemiji I od 23. 9. 1970, preklicujem vse neresnične izjave o mojstru tov. Maksu ŽGAJNERJU, ki sem jih izrekel med delavci dne 10. februarja 1971 na tretji izmeni, ker so bile neresnične.

Tov. ŽGAJNERJU se javno opravičujem in zahvaljujem, ker je odstopil od sodnega postopka.

Sekulovski Cane

KADROVSKE VESTI

V MESECU FEBRUARJU SO PRISLI V PODJETJE: Repar Jože, Seško Stefan, Steiner Svetožar, Jerin Jurček, France Stanislav, Vukman David, Milanov Nikolč, Smole Anton, Mikek Jože, Užmah Amalija in Bartolič Blaž.

ODSLI IZ PODJETJA: Mokotar Leopold, Malešič Miladin, Toplak Jože, Goligrane Pavel, Krušič Karl, Zveglar Dominik, Hotko Ivan, Kačičnik Marko, Jamernik Vida, Stojković Slobodan, Pavlič Dragutin, Ponedeljak Josip, Udovč Katarina, Krkalo Jožica, Agbaba Svetko, Janković Mirko, Šajnović Mladjen, Jerin Jurček in Galamič Novak.

V POKOJU SO ODŠLI: Rajšter Karl, Soline Anton, Ivanković Tomo, Rančigaj Mirko, Blazinšek Avgust, Hotko Ivan, Lončar Miho, Utrankar Ivan, Krušič Ivan, Polutnik Alojzij, Vrečko Slavko, Martinuč Jože, Sentočnik Franc, Glojnarč Franc in Cerenjsek Ernest.

V JLA JE ODSEL: Križanec Vinko.

Palindromni rebus

Član našega kolektiva v občinski konferenci SZDL

V zvezi s spremembo statuta občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva, ki sedaj predvideva oziroma določa, da delovne organizacije, ki štejejo nad 500 članov, izvolijo po enega člana v občinsko konferenco SZDL, je centralni delavski svet v ta politični organ izvolil tovariša Viktorja Skaleta, šefa transportnega oddelka.

Mandatna doba v občinski konferenci SZDL je štiri leta.

D. M.

Izračun nagrajevanja po delu za marec 1971

Vrednost točke za celotno podjetje 1,00 din

	Odstotek doseganja učinka
1. Keramika	12,30
2. Plinarna	14,50
3. Pražarne in kisline — novi obrati	22,50
4. Pražarne in kisline — stari obrati	21,00
5. Cinkovo belilo	12,30
6. Rafinacija — cinkov prah	15,00
7. Baferijske čašice	21,80
8. Zičarna	21,80
9. Zlebarna	29,54
10. Valjarna	15,30

II. KEMIJSKA PROIZVODNJA

1. Barvila Celje	18,00
2. Barve Mozirje	15,00
3. Soli in pigmenti	—
— Cinkov sulfat	—
— Kromov galun	15,30
— Modra galica	22,10
— Natrijev sulfid	21,00
— Barijev sulfid	18,50
— Svinčevi oksidi	—
— Ultramarin	—
— Litopon	—
4. Gnojila in zaščitna sredstva	20,00
— Superfosfat	24,00
— Modri baker	15,00

III. GRAFIKA

1. Vodstvo grafike in CIRG	12,00
2. Kemolit plošče	23,00
3. Mikrocink plošče	7,00
4. Preparati za grafiko	20,00

IV. VZDRZEVANJE

1. Priprava dela	10,30
2. Strojni obrat	13,90
3. Elektro obrat	14,00
4. Gradbeni obrat	15,40
5. Merilni obrat	9,90
6. Obrat energetike	5,80

V. TRANSPORT

VI. TEHNIČNA KONTROLA	3,60
-----------------------	------

VII. UPRAVA	3,35
-------------	------

VIII. KOMERCIALNI SEKTOR	4,10
--------------------------	------

IX. FINANČNI SEKTOR	3,35
---------------------	------

X. KADROVSKI SEKTOR	—
---------------------	---

1. Kadrovska in pomožna služba ter družbeni standard	3,35
2. Samski dom	3,42
3. Pralnica in šivalnica	3,40

XI. RAZVOJNO INVESTICIJSKI SEKTOR	3,97
-----------------------------------	------

Vodje proizvodnje, obratovodje in glavni inženir metalurške ter glavni inženir kemijske proizvodnje oblikujejo svoj osebni dohodek z ozirom na poprečni doseg norm pripadajočih obratov. Ta doseg se še pomnoži s faktorjem razmerja med planiranimi mesečnimi skupnimi režijskimi in planiranimi mesečnim variabilnimi stroški ter dejanskimi mesečnimi skupnimi režijskimi in dejanskimi mesečnimi variabilnimi stroški za mesec november 1970.

Vodstvo transporta pa oblikuje svoj osebni dohodek z ozirom na pokritje celotnega podjetja ter na skupne režijske stroške v mesecu novembru 1970.